

Bompenger fra A til Å.

Lover, reguleringer, organisering

Åge K. Jensen

Faggruppelider

Statens vegvesen Vegdirektoratet

Disposisjon

- Rammebetingelser
- Saksbehandlingen i bompengesaker
- Innhold – krav til dokumentasjon
- Vegfinansiering med og uten bompenger
- Bompengeselskapets rolle
- Oppfølging av bompengeselskapene

Lovhjemmel

- Ny veglov i 1963
- § 27 regulerer innkreving av bompenger på offentlig veg
- § 27a regulerer innkreving av lokal drivstoffavgift
- Formål: Finansiering av veginfrastruktur

Vegloven § 27

- 1. ledd
 - Hvem som gjør vedtak i saken og hva bompengene kan brukes til
- 2. ledd
 - Gir hjemmel til å pantsette innkrevingsretten
- 3. ledd
 - Gir hjemmel til å kreve tilleggsavgift hvis trafikantene ikke betaler bompenger

Vegloven § 27 1. ledd

Med samtykke frå Stortinget kan departementet fastsette at det skal krevjast bompengar på offentlig veg, fastsette storleiken på avgiftene, og sette vilkår om bestemt bruk av avgiftsmidlane. Bompengane kan nyttast til alle tiltak som denne lova gir heimel for.

Dessutan kan dei nyttast til investeringar i faste anlegg og installasjonar for kollektivtrafikk på jernbane, herunder sporveg og tunnelbane.

Som ein del av ei bompengepakke i eit byområde, kan bompengar nyttast til tiltak for drift av kollektivtrafikk

Føringer fra Stortinget

- Bompenger skal brukes til bygging av veg – ikke til drift og vedlikehold
- Alle bompengeprojekt må være vedtatt av fylkeskommunen og berørte kommuner
- Det må foreligge godkjent reguleringsplan
- Bompengeperioden skal normalt ikke overstige 15 år
- Bompengandelen bør være $> 50\%$
- De som betaler bompenger skal også ha nytte av prosjektet
- Bompengeselskapene skal være AS med offentlig majoritetseier
- Separate bompengeselskap for hvert enkelt bompengeprojekt
- Takstmyndigheten er delegert til Vegdirektoratet

Grunnlag for saksbehandlingen

- Lovgivning (Vegloven § 27)
- Føringer fra Stortinget
- Praksis som har utviklet seg gjennom Stortingets behandling av enkeltsaker

Innhold og dokumentasjon

- Plangrunnlag (reguleringsplan)
 - Hjemmel til å gjennomføre tiltaket
 - Grunnlag for kostnadsoverslag
- Kvalitetssikret kostnadsoverslaget
- Trafikkanalyse
 - Trafikkprognose – årlig trafikkvekst
 - Hvordan bompenger påvirker trafikkveksten

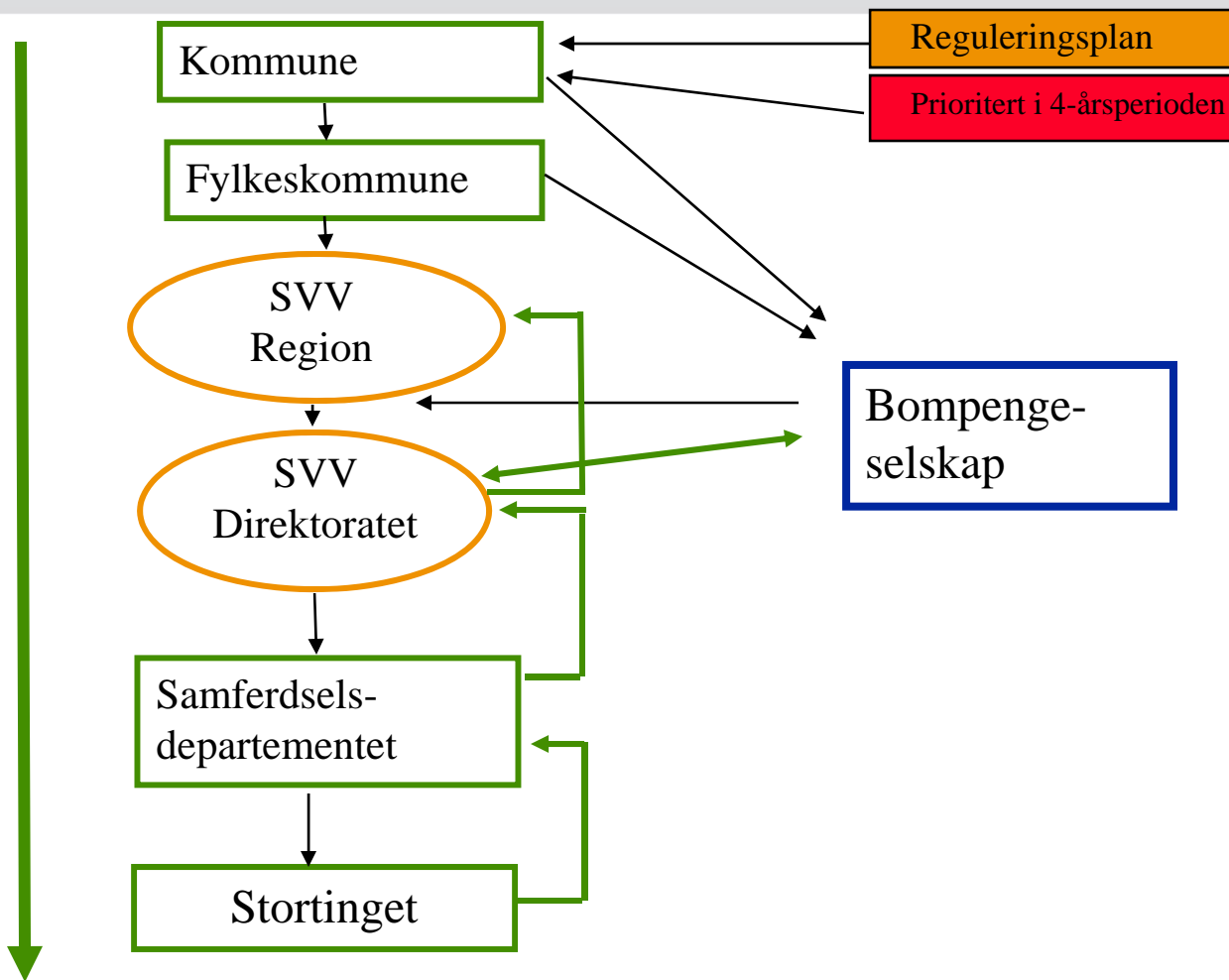

Innhold og dokumentasjon /2

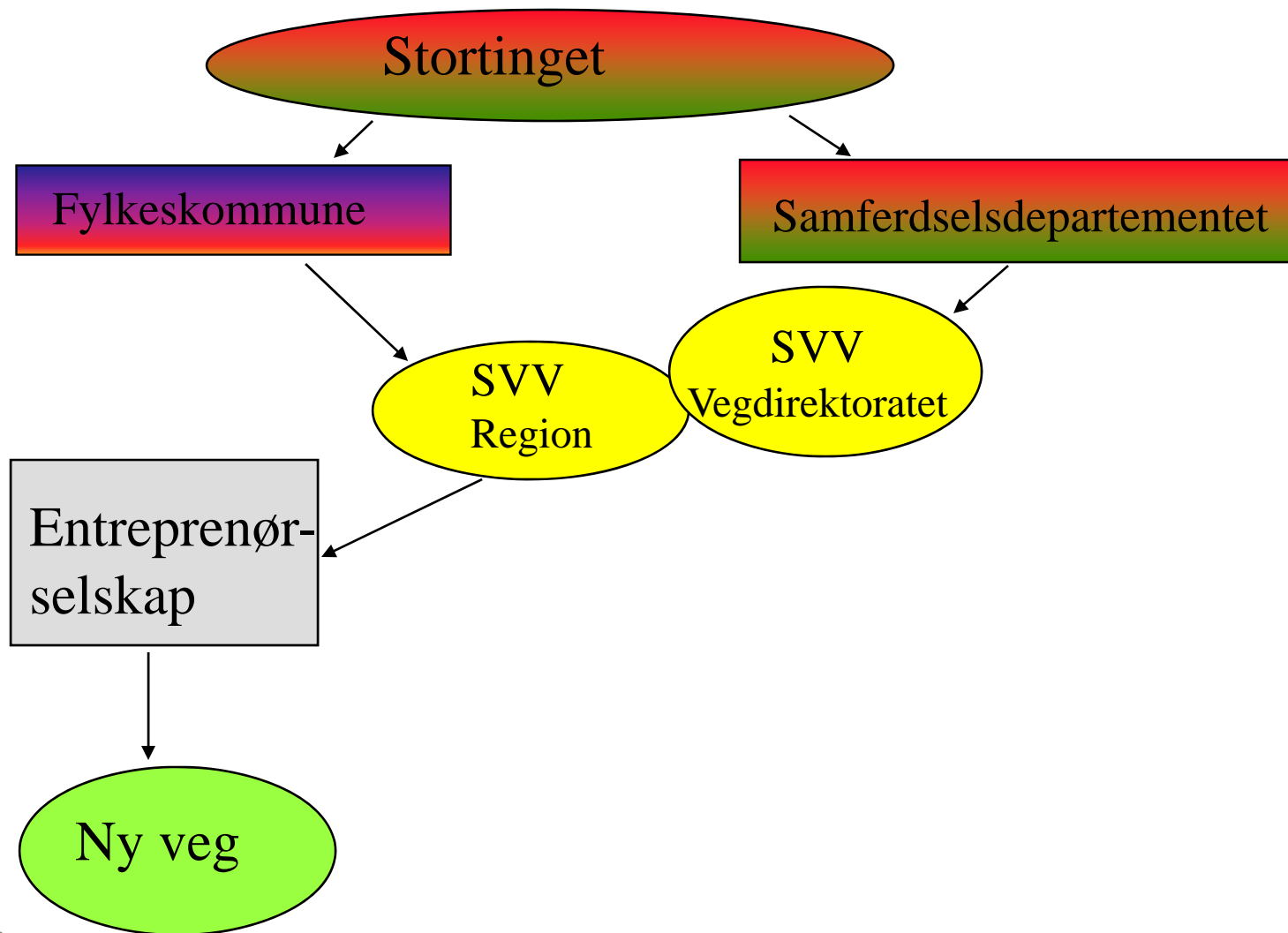
- Finansieringsplan
 - Bompenger
 - Budsjettmidler
 - Tilskudd / forskudd
- Lokale vedtak
- Bompengeselskap

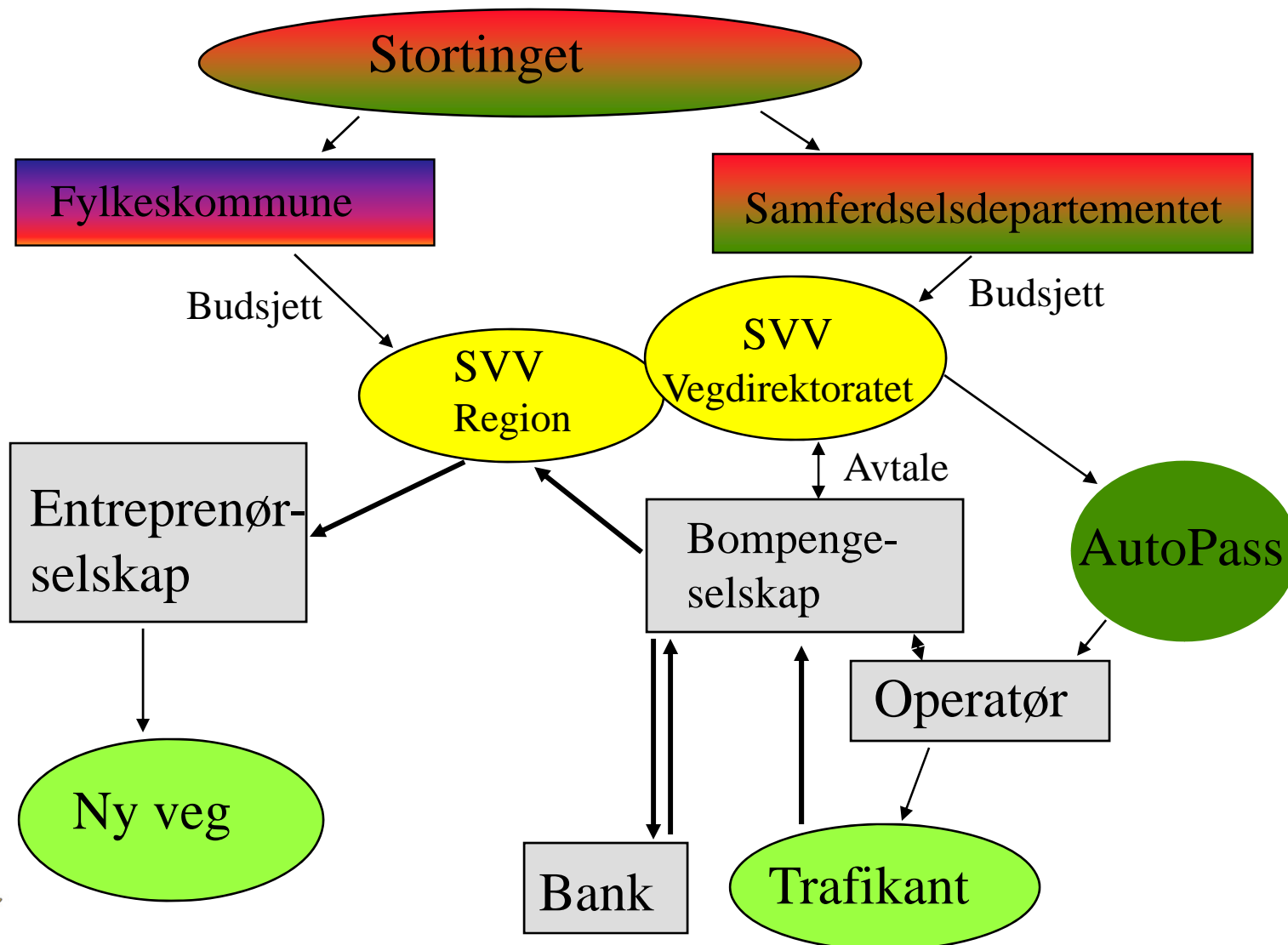
Saksbehandlingen

Finansiering av veger

Finansiering av bomveger

Bompengeselskapets rolle

- Forskottet utbyggingen gjennom lån
- Kreve inn bompenger
- Overføre penger til Statens vegvesen
- Forvalte bompengene

Oppfølging av bompengeselskap

- Bompengeselskapene er organisert som aksjeselskap (AS)
- Statens vegvesen gjennomgår regnskapene hvert år
- Internrevisjonen i Statens vegvesen kan kreve innsyn i regnskapene
- Riksrevisjonen kan kreve innsyn i regnskapene

Mange har nytte av å etablere en bompengeordning

- Gir kommunene mulighet til å påvirke prioriteringene i Nasjonal transportplan og fylkenes transportplaner
- Gir sentrale myndigheter et verktøy til å øke investeringene i veginfrastruktur
- Trafikantene får bedre nytte av at vegene bygges tidligere enn tilfellet ville vært uten bompenger

Oppsummering

- Lovgivningen gir oss stor fleksibilitet i utformingen av bompenggeordningen. Bruken av bompenger kan tilpasses lokale ønsker
- Bred lokal prosess i planlegging og prioritering av vegprosjekter sikrer oppslutning om bompenggeordningen blant lokale myndigheter
- Offentlige myndigheter har kontroll med planlegging og prioritering av bompengeprosjekter. Dette gjør bompenger til et viktig virkemiddel for å kunne gjennomføre en sterk satsing på vegutbygging

TAKK FOR OPPMERKSOMHETEN

For mer informasjon:

Åge K. Jensen

E-mail: age.jensen@vegvesen.no

Tlf: +47 22 07 36 69